

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Веселин Христов Цанков
ЦЮН при БСУ, гр. Бургас

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен '**доктор**'

в област на висше образование

3.Социални, стопански и правни науки

професионално направление

3.6. Право

докторска програма

Административно право и административен процес

Автор: Събин Иванов Събев

Тема: ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ –
АДМИНИСТРАТИВНОПРАВЕН СТАТУТ

Научен ръководител: Проф. д-р Дарина Пеева Зиновиева

1. Общо описание на представените материали

Със заповед на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен(а) за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ – АДМИНИСТРАТИВНОПРАВЕН СТАТУТ“ за придобиване на образователната и научна степен ‘доктор’ в област на висше образование „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление „Право“, докторска програма „Административно право и административен процес“.

Автор на дисертационния труд е Събин Иванов Събев – докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Публичноправни науки“ с научен ръководител проф. д-р Дарина Пеева Зиновиева от ЮФ на ПУ „П. Хилендарски“.

Представеният от докторанта Събин Събев комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ. Включва следните документи:

- молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;
- автобиография в европейски формат;
- нотариално заверено копие от диплома за висше образование (ОКС ‘магистър’);
- заповеди за записване в докторантура;
- заповед за провеждане на изпит от индивидуалния план и съответен протокол за издържан изпит по специалността с успех 5.50;
- протоколи от катедрени съвети, свързани с докладване на готовност за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд;
- дисертационен труд;
- автореферат;
- списък на научните публикации по темата на дисертацията;
- копия на научните публикации;
- списък на забелязани цитирания;
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
- справка за спазване на специфичните изисквания на съответния факултет;

Докторантът е приложил 3 броя публикации.

Коментар по документите – много старателно и прецизно подготвени при спазване на всички изисквания. Право много добро първоначално впечатление подредеността и коректността на докторанта.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Това което прави впечатление от приложената биография е практическия опит като гл. юрисконсулт и адвокат по материята, а също и възможността да систематизира и осмисли познанията си в процеса на преподаване като гл. асистент.

Докторантът работи в НВУ „Васил Левски“, гр. Велико Търново. Изследванията по дисертационния труд са извършени в Юридическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“, гр. Пловдив, НВУ „Васил Левски“ гр. Велико Търново, Община Свищов, Община Ценово, ДП „Кабияк“, гр. Шумен, „Общински пазари – Разград“ ЕАД и при други възложители на обществени поръчки.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Актуалността е безспорна. Това се обуславя от неизясненото към момента понятие „Възложител на обществена поръчка“ в цялостност, от една страна и подробно диференцирано и систематизирано, от друга. Изясняването на понятието и на спецификите на тази категория субекти има важно практическо значение, тъй като от това зависи дали това лице е длъжно да прилага разпоредбите на Закона за обществените поръчки. Актуалността включва и неблагоприятните правни последици за обществото и за субектите, ако сключването на договор е в нарушение на предвидения в Закона за обществените поръчки ред. (недействителност на договора, административно наказателна отговорност на възложител, длъжностни лица и т.н.).

В настоящото развитие, обществените поръчки са необходим елемент от управлението на публичните финанси на Република България и на ЕС. След приемане на Конституцията от 1991г. са приети три закона, уреждащи възлагането на обществени поръчки. В тях се отделя внимание на процедурите по възлагане на поръчките, докато на лицата извършващи това възлагане е отделена много малко систематично място. Възложителите на обществени поръчки са интересен обект за изследване от гледна точка на ролята им при възлагане на обществените поръчки. Възложителят на обществени поръчки попада под дуалистична правна уредба – в първата фаза, при избора на изпълнител той има функциите на административен орган, а във втората фаза, като страна по договора – на гражданскоправен субект.

В българската правна наука има не малко публикации на тема „Обществени поръчки“, но няма изследване с конкретен предмет - възложителите на обществените поръчки. В качеството им на субекти в административно правоотношение по възлагане на обществени поръчки, те са разгледани частично в дисертационния труд на Илонка Горанова „Административноправен режим на обществените поръчки“. В качеството им на страни по договор за обществена поръчка, от гледна точка на техния гражданскоправен статут са изследвани от проф. Поля Голева, проф. Методи Марков и др. Обзор на възложителите е правен в публикации на проф. Дарина Зиновиева, проф. Емилия Къндева, проф. Христина Балабанова,

Аделина Ковачева, Александър Александров, Елена Димова, Мариана Кацарова, Милана Кривачка, Памела Бучкова, Поля Огнянова, Петър Петев и др.

Бележка: Този съдържателен преглед по темата и авторите, които са писали по обществени поръчки е важен, но мисля че трябва да бъде доразвит много по-подробно. В съдържателната част да бъде предмет на сериозен коментар, полемика и предполагам критични бележки по материята, които да изразяват и защитават с научни аргументи позицията на автора.

Факт е обаче, че липсва цялостно изследване, което да е посветено непосредствено на възложителите, на всичко случващо с тях и около тях. Настоящата работа в голяма степен запълва тази празнина.

4. Познаване на проблема

Авторът притежава задълбочени теоретически и практически познания по проблема за възложителите на обществени поръчки. Това му дава възможност умело да борави с материята, да достига до интересни изводи и заключения. Счита, че в голямата си част ги защитава доста добре и умело.

5. Методика на изследването

Използвани са историко-правен, систематически, логически и съпоставителни методи в изследването. Избраната методика позволява постигане на поставената цел и получаване на адекватен отговор на задачите, решавани в дисертационния труд.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Изложението е структурирано в пет глави. Първа глава представя историческото развитие в правния статус и компетентността на възложителите при различните закони за обществените поръчки, като е отделено внимание и на аналогичната уредба в Царство България. След това работата се съсредоточава върху съвременното състояние на възложителите на обществени поръчки, като подробно е систематизирана уредбата им в Закона за възлагане на държавни и общински поръчки от 1997 г., Закона за обществените поръчки от 1999 г. и Закона за обществените поръчки от 2004 г. Втора глава съдържа обзор на възложителите от публичната сфера, наричани в практиката „класически възложители“ и уредени в чл. 7, т. 1 – 4 от ЗОП. Това са органите на държавна власт, Президентът на Република България, омбудсманът на Република България, Българската народна банка, както и други държавни институции, създадени с нормативен акт; дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина, както и постоянните представителства на Република България към международните организации; публичноправните организации; обединенията от органи на държавна власт и/или публични организации. Трета глава е посветена на обзор на

възложителите, извършващи дейности във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, наричани в практиката „секторни възложители“ и уредени в чл 7, т. 5 – 6 ЗОП. Това са публичните предприятия и техни обединения, когато извършват една или няколко от дейностите по чл. 7а - 7д, а именно – дейности, свързани с природен газ, топлинна или електрическа енергия, дейности, свързани с питейна вода, дейности свързани с транспортни услуги дейности, свързани с предоставяне на универсална пощенска услуга и дейности, свързани с експлоатацията на дадена географска област ; търговците или други лица, които не са публични предприятия, когато въз основа на специални или изключителни права извършват една или няколко от дейностите по чл. 7а - 7д. Ще направя кратък коментар на глава Четвърта и Пета в следващия раздел – приноси моменти.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

След добрата историкоправна и научна база в първите три глави, основните приноси на автора са съсредоточени в глави Четвърта и Пета. Така например в Четвърта глава се съдържа анализ на характерните черти на възложителите на обществени поръчки, в резултат на който се извежда дефиниция на понятието „възложител на обществена поръчка“ и се извършва класификация на видовете възложители.

Следващата глава Пета е посветена на процесуално правните проблеми на възложителите, възникващи в практиката по прилагане на закона. Разгледани са властнически правомощия на възложителите, независимо дали са част от държавното управление или са представители на комуналния сектор. За пръв път техните правомощия са систематизирани, в зависимост от етапа на възлагане на обществената поръчка, независимо от вида на прилаганата процедура.

В дисертационния труд е направено много подробно изучаване и разделение на субектите, възлагащи обществени поръчки, като за пръв път като такива са разгледани читалищата и обединенията на субекти по чл. 7, т. 6 ЗОП.

Систематизирани и анализирани са правомощията на възложителите на различните етапи от възлагане на обществена поръчка.

Критично е разгледано законодателното разрешение в чл. 11, ал. 1 ЗОП, определящо актовете на възложителя като индивидуални административни актове. Мотивирано е защитено становището, че решението на възложителя за откриване на процедура за възлагане на

обществени поръчки е общ, а не индивидуален административен акт. Общ административен акт е и решението за промяна по чл. 27а ЗОП

Предложенията De lege ferenda са логично следствие от цялостните усилия на автора. Те са: Въвеждане на легално определение на понятието възложител, което по теоретичен път беше извлечено в дисертационния труд, с цел оптимизация на законодателната и съдебна практика; Законодателно уреждане на обединенията от възложители по чл. 7, т. 3 ЗОП като възложители на обществени поръчки; Отпадане от текста на чл. 11, ал. 1 ЗОП на думата „индивидуални“, доколкото решението за откриване на процедурата представлява общ административен акт по смисъла на Административно процесуалния кодекс; Препращане към принципите на административния процес и в процедурите по Закона за обществените поръчки.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд – да и трите са по проблематиката на труда.

9. Лично участие на докторанта(ката)

Формулираните приноси и получени резултати са лична заслуга на докторанта Събин Събев.

10. Автореферат

Съдържанието и качеството на автореферата са според изискванията. Сполучливо отразява съдържанието и основните резултати, постигнати в дисертацията.

11. Лични впечатления, забележки и препоръки

Много добри впечатления за системен труд, задълбоченост и научна коректност при навлизането в значимата и не лека материя „Обществени поръчки“.

Общи бележки:

1. В изложението което правите следвате предимно закона и съдебната практика. Вие отбелязвате, че липсва цялостно изследване за възложителя на обществени поръчки, но като цяло има доста изследвания по тази проблематика. Считам, че работата би спечелила ако има малко повече полемика с другите автори. Да се представят техните тези, Вашето експертно мнение и коментар.

2. Съобразили сте с основите ми бележки и препоръки при обсъждането, но все пак заключението е не достатъчно. В автореферата актуалността сте посочили на последната страница. В литературата просто са споменати чужди автори, като в съдържанието няма преглед на техни по-основни тези и достижения или поне критичен коментар.
3. В глава V – Би могла да бъде споделена Вашата теза в 5.2.2. – страница 167 от дисертационния труд и стр. 31 от автореферата „...Решението на възложителя за откриване на процедура за възлагане е общ административен акт..“, но считам че биха представлявали интерес дебатите в НС, ако е имало такива и отразяването им в стенографските записки по приемането на закона, за да се потърсят мотивите на законодателя и Вашият коментар по тях.

13. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам за бъдещо използване на научните и научно-приложни приноси на дисертационното изследване. Дисертационният труд може да намери практическо приложение при подготовката на новия Закон за обществените поръчки в изпълнение на Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО и Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО .

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа **научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката** и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Представените материали и дисертационни резултати съответстват на специфичните изисквания на Юридическия факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантът Събин Иванов Събев притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност Административно право и административен процес като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на Събин Иванов Събев в област на висше образование: 1, „Социални, стопански и правни науки“; професионално направление „Право“; докторска програма „Административно право и административен процес“.

24.09. 2014 г.

Рецензент:

Проф. д-р Веселин Христов Цанков